

Dette mener Norge - vår posisjon i forhandlingene

Taler

Tine Sundtoft

Dato

31 oktober 2015

Sted

Oslo

Omstendigheter

Ungdommens Europa-konferanse

1 Kjære dere

Under klimaforhandlingene i Lima i fjor fikk Norge - som dere vet - en lederrolle sammen med Singapore i de avsluttende konsultasjonene for å få en
5 ny avtale i havn.

Samtalene med representanter og grupperinger for alle verdens land ga meg en personlig erfaring med hva forhandlingene dreier seg om. Det er en erfaring som jeg seinere har hatt stor nytte av.

10

Klimaforhandlingene handler blant annet om stormaktspolitikk. De handler om motsetninger mellom utviklingsland og industriland, om hvem som skal bestemme hva, om frykt for endrede spilleregler. De handler om sterke økonomiske interesser.

15

Klimaspørsmålet frambringer sterke følelser selv hos ministre og forhandlere som har vært lenge i gamet. Endeløse møter og mangel på søvn bidrar også til at konflikter blir satt på spissen.

20 Den rollen Norge fikk i Lima, var en anerkjennelse av den brobyggerrollen vi har spilt i en årrekke i disse forhandlingene.

Norge er anerkjent som et av de mest progressive og ambisiøse landene i klimaforhandlingene. Vi blir stadig invitert med på møter i de innerste sirklene
25 med viktige land. Og enda viktigere - vi ser at forslagene våre stadig får økt støtte i forhandlingene.

30 Dersom Norge - og EU - fikk bestemme, ville den nye avtalen tatt utgangspunkt i hvor store utslippsreduksjoner verden totalt sett trenger for å nå togradersmålet. Avtalen ville bestemt hvor store utslipp hvert enkelt land kan ha.

35 Slik er Kyotoprotokollen bygget opp.

Men en rekke land, blant annet USA og Kina, vil ikke slutte seg til en avtale der slike forpliktelser bestemmes internasjonalt. USA og Kina står alene for nesten 40 prosent av verdens utslipp. Dermed gir det liten mening å ha en klimaavtale der de ikke er med.

40 Derfor har landene blitt enige om at før Paris-møtet skal alle verdens land selv legge fram sine nasjonale utslippsmål for perioden etter 2020.

Så langt har litt over 150 land - deriblant USA og Kina - lagt fram sine mål.
45 Målene dekker nesten 90 prosent av de globale utslippene.

Det gjør at oppløpet til klimatoppmøtet i Paris allerede er den største klimadugnaden verden noen gang har sett.

50 I går kom det en FN-rapport som oppsummerer målene landene har meldt inn. Som FNs klimasjef Christiane Figueres sa da hun la fram rapporten: De innmeldte målene viser at overgangen til lavutslippssamfunnet har begynt.

For et år siden var vi på full fart mot en verden som lå an til å bli minst 4 grader
55 varmere enn den var i før-industriell tid. Om alle landene lever opp til målene sine, kommer vi til å begrense temperaturøkningen til under 3 grader, kanskje ned mot 2,7 grader.

Det er fortsatt langt igjen til togradersmålet landene ble enige om i 2009. Men
60 målene som blir lagt fram ser ut til å være forankret i nasjonal politikk. De fleste landene har også planene klare for hvordan de skal kutte.

Derfor er jeg optimist. La meg si at det per i dag er over 70 prosent sjanse for at vi får til en klimaavtale i Paris.

65 Den avtalen vi får i Paris vil ikke alene sikre togradersmålet. Men den vil være et

viktig skritt på veien.

- 70 Teamet mitt og jeg skal gjøre alt vi kan for at avtalen blir så ambisiøs som mulig. For å få til det, er det særlig tre målsettinger vi fokuserer på.

Disse målene snakker jeg om hver gang jeg møter ministre fra EU, USA og andre viktige land:

75

Det første er nødvendigheten av å ha et langsiktig mål. Den nye avtalen må ha et globalt mål om klimanøytralitet. Målet blir sterkest dersom det er tidfestet. Vi har derfor foreslått at verden skal være klimanøytral innen 2050.

- 80 Dette jobber forhandlingsteamet for når det møter eksperter fra andre land. Jeg jobber for det når jeg møter andre ministre og politiske ledere. Statsministeren tok det opp sammen med Angela Merkel på Ban Ki-moons klimalunsj i New York i september.

- 85 Jeg tror vi får et langsiktig mål i avtalen. Men jeg er usikker på om det blir knyttet til klimanøytralitet. Og jeg tror kanskje ikke vi får det knyttet til 2050.

Det andre vi jobber for, er å få til en jevnlig oppdatering av de nasjonale målene som er lagt fram. Vi jobber - sammen med EU - for at landene skal oppdatere -
90 og helst oppjustere - klimamålene sine hvert femte år.

Dette tror jeg også at vi får til i Paris.

- 95 Det tredje vi jobber for er et system for rapportering av nasjonale utslipp. Vi trenger å vite om landene lever opp til egne mål. Først da vet vi om reduksjonene av verdens samlede utslipp blir så store som nødvendig.

Etter forhandlingsmøtet i Bonn i forrige uke gjenstår det fortsatt mye her.

- 100 Dersom vi får på plass disse tre grepene i Paris, tror jeg vi kan si oss fornøyde. Vi vil fortsatt ikke ha en avtale som automatisk begrenser oppvarmingen til under to grader. Men vil vi ha en avtale som legger til rette for at vi skal kunne klare det på sikt.

- 105 Hva er så Norges bidrag for å få til en avtale i Paris?

Regjeringen er krystallklar på at Norge fortsatt skal være et foregangsland i det internasjonale klimasamarbeidet.

110

Vi var det tredje landet i verden som sendte inn vårt klimamål til FN. Innen 2030 skal vi ha redusert utslippene av klimagasser med minst 40 prosent i forhold til utslippene i 1990. Innen 2050 skal vi være klimanøytrale.

115 Jeg er sikker på at mange av dere skulle ønske vi gikk enda lengre. Men for et land der forbruket av strøm stort sett dekkes av vannkraft, er dette et svært ambisiøst mål.

120 Målet er også i tråd med anbefalingene fra FNs klimapanel om hvor mye de rike landene må kutte for å begrense den globale oppvarmingen til under to grader.

Vi har valgt fem satsingsområder for at Norge skal klare å levere på de ambisiøse klimamålene våre. Det er transport, industri, CO₂-håndtering, en styrking av Norges rolle som leverandør av fornybar energi og miljøvennlig skipsfart.

125

Dette er områder der Norge kan gjøre en forskjell. Bidra til at det utvikles løsninger som kan redusere utslippene globalt - ikke bare i Norge.

130 Da vi la fram Norges mål, varslet vi samtidig FN om at vi ser for oss å gjennomføre forpliktelsen vår sammen med EU. For en måned siden bekreftet miljøministerne i EU at de ønsker Norge velkommen til et slikt samarbeid.

135 Det var også en bekreftelse for næringsliv og industri om at Norge og EU vil arbeide sammen med å omstille Europa til et lavutslippssamfunn.

Dette vil gi større muligheter for norske bedrifter som kan levere nye løsninger inn i det grønne skiftet, både i Norge, i EU og globalt.

140 Regjeringens ambisjon er nettopp at Norge skal lede an i det grønne skiftet i Europa.

La meg avslutningsvis oppsummere:

Ja, jeg har tro på en avtale i Paris.

Nei, jeg tror ikke avtalen alene blir tilstrekkelig for å sikre togradersmålet.

150 Men - vi skal jobbe for at Paris-avtalen blir det utgangspunktet vi trenger for at vi at vi kan sikre togradersmålet på sikt.

Og - da trenger vi at alle er med og bidrar.

155 Takk for meg.

Kilde

www.regjeringen.no

Emner

160 Klima, Miljø, Miljøvern

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/dette-mener-norge-var-posisjon-i-forhandlingene>

165

170

175

180